

Od Redakcji

Drodzy Czytelnicy,

Za rok, w dniach od 06.04.2019 do 09.04.2019, czeka nas niezwykle wydarzenie: w Warszawie odbędzie się kongres Europejskiego Towarzystwa Psychiatrycznego. Zarząd EPA po raz pierwszy podjął decyzję by najważniejsze spotkanie europejskich psychiatrów miało miejsce w Polsce. Wyznaczenie naszego kraju na jego lokalizację to niewątpliwie wielki sukces Polskiego Towarzystwa Psychiatrycznego, a zwłaszcza profesora Jerzego Samochowca, który będąc w Zarządzie EPA nieustrudzenie walczy o umacnianie w Europie pozycji polskiej psychiatrii. My sami – polscy psychiatrzy – mamy sposobność by okazać się nie tylko dobrymi gospodarzami dla uczestników Konferencji, ale również zaprezentować nasze osiągnięcia naukowe i organizacyjne oraz działania zmierzające do poprawienia wizerunku psychiatrii i do zlikwidowania dyskryminacji i wykluczenia osób chorujących psychicznie. Gorąco zachęcamy naszych Czytelników do udziału w tym wydarzeniu. Przypominamy również, że w 2016 roku Komitet Redakcyjno-Wydawniczy opublikował w ramach serii Biblioteka Psychiatrii Polskiej wytyczne EPA „Diagnoza, leczenie, organizacja” pod redakcją Jerzego Samochowca i Przemysława Bieńkowskiego [1].

W bieżącym numerze Psychiatrii Polskiej skupiliśmy się na zagadnieniach związanych ze schizofrenią i ADHD. Pierwszy artykuł autorstwa Pawła Wójciaka i Janusza Rybakowskiego dotyczy objawów negatywnych schizofrenii. Warto przy tej okazji powrócić do tekstu na temat związku objawów negatywnych z deficytami emocjonalnymi i społecznymi [2]. Kolejny artykuł opisuje schizofrenię jako zaburzenia „ja” ucieleśnionego. Wiemy, że nasi pacjenci niejednokrotnie przeżywają siebie w relacji ze swoim ciałem w sposób zmieniony przez przeżycia chorobowe, z poczuciem nierealności czy wręcz obcości ciała [3]. Doświadczenie własnej cielesności jest niezwykle istotne dla prawidłowej regulacji emocji i zachowań, a deficyty w tym doświadczeniu mogą prowadzić do zachowań auto-destrukcyjnych. Osoby dokonujące samookaleczeń mają problem w interpretacji własnych doświadczeń w kategoriach emocji i potrzeb fizycznych, negatywnie oceniają swój wygląd, doświadczają zaburzeń w obrębie poczucia swojej fizycznej tożsamości [4]. Z drugiej strony, u chorych na schizofrenię istnieje duży problem ze współchorobowością somatyczną, z brakiem należytej opieki medycznej, z zaniedbaniami zdrowotnymi, skutkującymi tym, że nasi pacjenci żyją krócej niż spodziewany czas przeżycia w populacji ogólnej. Jednym z istotnych problemów jest profilaktyka zarówno pierwszo – jak i drugorzędowa. Do tego zagadnienia odnosi się przypadek opisany przez Anetę Tylec i wsp.

Schizofrenia niesie ze sobą cierpienie nie tylko pacjenta, ale i jego bliskich. Rodzina odgrywa ogromną rolę w terapii i procesie zdrowienia, ale niejednokrotnie sama wymaga pomocy. Piszą o tym Aleksandra Skotnik i Agnieszka Samochowiec. U bliskich opiekujących się pacjentem mogą wystąpić problemy emocjonalne i zaburzenia psychiczne [5], trudności doświadczają nie tylko rodzice i rodzeństwo osób chorych, ale w wielu przypadkach również ich dzieci. Projekt służący umacnianiu rodzin z doświadczeniem choroby psychicznej opisano w jednym z poprzednich numerów Psychiatrii Polskiej [6].

Mamy nadzieję, że zainteresują Państwa również prace dotyczące problematyki psychiatrii dzieci i młodzieży – dziedziny, będącej jednocześnie wyzwaniem badawczym i klinicznym, jaki i obszarem rosnącego zapotrzebowania. Z dwóch prac poświęconych w niniejszym numerze ADHD, jedna nawiązuje również do problemu otyłości, stanowiącej skądinąd odrębny czynnik wpływający na dobrostan i funkcjonowanie psychiczne. Warto w tym miejscu przypomnieć wcześniejszą pracę na temat samooceny chłopców z ADHD [7]. Interesujący problem z pogranicza psychiatrii i medycyny somatycznej przedstawili także Michalina Zimoń i wsp. zajmując się stresem dzieci leczonych zachowawczo z powodu skoliozy idiopatycznej. Z kolei z punktu widzenia problematyki społecznej niewątpliwie wymagająca uwagi jest nowatorska praca Witolda Pawliczuka i wsp., poświęcona rozpowszechnieniu zaburzeń psychicznych wśród dzieci i młodzieży przebywających w polskich placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Dla tych z Państwa, którzy będą zainteresowani problematyką używania alkoholu przez dzieci i młodzież, opisywaną przez Hallę Kamińską i wsp., użyteczne może być także sięgnięcie do pracy dotyczącej profilaktyki alkoholizmu nastolatków [8].

Życzymy Państwu inspirującej lektury oraz radosnej i słonecznej wiosny!

Dominika Dudek – Redaktor Naczelny
Jerzy A. Sobański
Katarzyna Klasa

Piśmiennictwo

1. Samochowiec J, Bieńkowski P. red. *Diagnoza, leczenie, organizacja. Wybrane wytyczne Europejskiego Towarzystwa Psychiatrycznego (EPA)*. Biblioteka Psychiatrii Polskiej. Kraków. 2016.
2. Andrzejewska M, Wójciak P, Domowicz K, Rybakowski J. *Emotion recognition and theory of mind in chronic schizophrenia: association with negative symptoms*. Archives of Psychiatry and Psychotherapy. 2017; 19(4): 7–12.
3. Mirucka B. *Poczucie własności ciała u osób ze schizofrenią: badania w paradygmacie iluzji gumowej ręki* Psychiatr. Pol. 2016; 50(4): 731-740.
4. Kubiak A, Sakson-Obada O. *Nawykowe samouszkodzenia a Ja cielesne*. Psychiatr. Pol. 2016; 50(1): 43–54.
5. Oza H, Parikh MN, Vankar GK. *Comparison of caregiver burden in schizophrenia and obsessive-compulsive disorder*. Archives of Psychiatry and Psychotherapy, 2017; 19(2): 32–41.
6. Tabak I, Zabłocka-Żytka L, Czabała JC. *Umacnianie rodzin z doświadczeniem choroby psychicznej. Prezentacja polskiej wersji pakietu szkoleniowego CAMILLE*. Psychiatr. Pol. 2016; 50(4): 873-883.
7. Błachno M, Kołakowski A, Wójtowicz S, Wolańczyk T, Bryńska A, Pisula A i wsp. *Samoocena chłopców z zespołem nadpobudliwości psychoruchowej i zaburzeń koncentracji uwagi – doniesienie wstępne*. Psychiatr. Pol. 2013; 40 (2): 281–291.
8. Bobrowski KJ, Pisarska A, Ostaszewski K, Borucka A. *Skuteczność programu profilaktyki alkoholowej dla dzieci na progu dojrzewania*. Psychiatr. Pol. 2014; 48(3): 527–539.